

Sinkkioksidin korvaaminen erilaisilla rehun ainesosilla

Tuotantosuunta: Porsastuotanto ja välikasvatus
Alkuperämaa: Belgia

Sinkkioksidia käytetään useimmissa Euroopan maissa estämään ripulia ja ödeematautia vieroitetuilla porsailla. Sinkkioksidin runsaalla käytöllä voi olla pitkäaikaisia haitallisia vaikutuksia porsaan vasta kehityksessä olevaan suolistomikrobistoon.

Euroopan sikatiheillä alueilla on maaperässä todettu korkeita sinkkipitoisuuksia, minkä arvellaan johtuvan muun muassa sinkkioksidia saaneiden porsaiden lannan levityksestä pelloille. Euroopan komissio on määrännyt lopettamaan lääkinnällisen sinkkioksidin käytön vuoteen 2022 mennessä ympäristöriskien vähentämiseksi, joten porsaiden terveyden ylläpitämiseksi on etsittävä muita vaihtoehtoja.

Ratkaisu – Parhaat käytännöt

Maatila: Kris Giosin tilalla Belgian Oosterhovenissa tuotanto on ollut antibioottivapaata vuodesta 2012 lähtien. Vuoden 2017 syyskuuhun asti vieroitetuille porsaille annettiin rutiinisti rehua, joka sisälsi 2000 ppm sinkkioksidia vieroitusripulin ehkäisemiseksi ja porsaiden suolistoterveyden ylläpitämiseksi.

Järjestely: Kris pyysi rehunvalmistajaa suunnittelemaan rehun, jolla korvattaisiin sinkkioksidia sisältävä lääkerehu. Rehunvalmistaja ehdotti yrttiseoksen (mm. oreganon) lisäämistä vieroitusrehuun seuraavasti:

- kaksi viikkoa (seitsemän päivää ennen vieroitusta ja seitsemän päivää vieroituksen jälkeen) = 3 mg yrttejä/rehu-kg
- kolme viikkoa (seitsemänstä 28:een päivään vieroituksen jälkeen) = 1,5 mg yrttejä/rehu-kg

Kris testasi myös sulamattomien kuitujen lisäämistä tavanomaiseen rehuun porsaiden suoliston rauhoittamiseksi.

Porsaat jaettiin kolmeen ryhmään samassa rakennuksessa. Jokainen ryhmä sai eri rehua (tavanomainen rehu, yrttitäydennetty ja kuitutäydennetty), ja porsaat punnittiin päivittäin. Rehunkäyttöä seurattiin ja kasvu ja rehuhyötysuhde laskettiin. Samalla laskettiin prosentuaalinen säästö (€/sika) koko kasvatusajalta.

	Hinta, €/tonni	Päiväkasvu	Rehuhyötysuhde	Porsas-kuolleisuus	Kustannus välikasvatuksen jälkeen, €/sika	Kokonaiskustannus, €/kg	Kokonaissäästö €/sika (%) verrattuna Belgian InterPig 2017 keskiarvoon
InterPig (keskiarvo)	370	362	1,75	4%	53,86	1,431	-
Yrttilisäys	378,7	416	1,58	2%	52,2	1,429	3,1
Kuitulisä	400	382	1,55	2%	52,57	1,420	0,1

Kris Gios

Porsaat punnitaan päivittäin

Kustannus-hyötyarvio

Edut:

- ✓ Yrttitäydennetyllä rehulla ruokituilla porsailla oli parempi päiväkasvu ja rehuhyötysuhde sekä matalampi kuolleisuus
- ✓ Kuolleisuus laski myös kuitutäydennetyllä rehulla ruokituilla porsailla
- ✓ Rehunkoostumuksen muutokset laskivat tuotantokustannuksia 2,4%

Kustannukset:

- Yrttitäydennetty rehu maksoi 2,3% enemmän kuin tavallinen rehu

Lisätietoa

Yrtti- ja kuitutäydennetyin rehun tuotantovaikutusten arviointi tarvitsee lisätutkimusta. Tämä tapausselostus osoittaa kuitenkin, että yrteillä tai kuiduilla voidaan mahdollisesti korvata sinkkioksidia rehussa. Krisin tilalla rehua on menestyksellisesti käytetty kolme kuukautta, ja tila on voinut jatkaa antibioottivapaata tuotantoa. Lääkinnällisestä sinkkioksidin käytöstä on luovuttu ilman, että tilan eläinten terveydentila on heikentynyt.

Tutkimus- ja hankelinkkejä

<https://www.eupig.eu/>
Linkki tekniseen raporttiin
RPIG-yhteyshenkilö (Belgia):
Laurens Vandelannoote

